

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Warszawa, 12 października 2023 r.
znak sprawy: DPB.da.073.10.2023

Pan
Wiktor Szmulewicz
Prezes
Krajowej Rady Izb Rolniczych

Dotyczy: wyjaśnień ws. aktualizacji map TUZ oraz płatności do powierzchni zadrzewionych /zakrzaczonych na których realizowany jest wypas.

Szanowny Panie Prezesie

W odpowiedzi na pismo KRIR/JM/942/2023 w sprawie aktualizacji map TUZ oraz przyznawania płatności do powierzchni zadrzewionych/zakrzaczonych, na których realizowany jest wypas, uprzejmie przekazuję poniższe wyjaśnienia.

Odnosząc się do kwestii podniesionej w piśmie „*aby aktualizacja map związana z TUZ była przeprowadzana na bieżąco, w okresie rocznym i obowiązywała od momentu wprowadzenia aktualizacji*” uprzejmie wyjaśniam, że system LPIS zbudowany jest i działa w taki sposób, aby aktualizacja danych istniejących, w tym zasięgi Trwałych Użytków Zielonych oraz wprowadzanie nowych danych do systemu obowiązywały od daty aktualizacji/wprowadzenia.

Zgodnie z przepisami Unii Europejskiej¹ „trwałe użytki zielone i pastwiska trwałe (zwane łącznie trwałymi użytkami zielonymi), oznaczają grunty wykorzystywane do uprawy traw lub innych pastewnych roślin zielonych rozsiewających się naturalnie (samosiewnych) lub uprawianych (wysiewanych), które nie były objęte zmianowaniem upraw danego gospodarstwa rolnego przez okres co najmniej pięciu lat.

Aktualny stan użytkowania gruntów, w tym informacje dotyczące trwałych użytków zielonych (TUZ), na działkach referencyjnych wynikający z historii deklaracji działek rolnych przedstawiony jest w aplikacji eWniosekPlus. Widok ten uzupełniony jest o

¹ art. 4 ust. 3 lit. c rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2021/2115) z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiającego przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylającego rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013

warstwę „TUZ potencjalny” wraz z oznaczeniem cyfrą rzymską liczbą lat nieprzerwanej deklaracji gruntów wykorzystywanych do uprawy traw lub innych pastewnych roślin zielnych.

Wdrożone rozwiązanie wizualizacji warstwy „potencjalny TUZ” pozwala beneficjentom składającym wnioski w aplikacji eWnioskiPlus kontrolować historię deklaracji upraw na swoich działkach rolnych oraz zapewnia pełną informację, w jaki sposób grunt, który deklaruje do płatności, zostanie potraktowany w dniu wydania decyzji o przyznaniu danej płatności. Jeżeli na wymienionych przez beneficjenta działkach przez 5 lat utrzymana zostanie deklaracja gruntów wykorzystywanych do uprawy traw lub innych pastewnych roślin zielnych rozsiewających się naturalnie (samosiewnych) lub uprawianych (wysiewanych), po odnotowaniu szóstej niezmienionej deklaracji zostanie naniesiona warstwa TUZ. Szczegółowa kontrola monitorowania przekształcania sposobu użytkowania gruntu, oprócz przepisów prawa, wynika także z rekomendacji Komisji Europejskiej wyrażonej w postępowaniu kontrolnym AA/2018/009/PL.

Rolnik we wniosku o przyznanie pomocy ma obowiązek wymienić szczegóły pozwalające na identyfikację wszystkich działek rolnych w jego gospodarstwie, ich powierzchnię, położenie oraz użytkowanie (art. 5 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2022/1173 z dnia 31 maja 2022 r. ustanawiającego zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 w odniesieniu do zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli we wspólnej polityce rolnej).

Jednocześnie, w przypadku, gdy na gruncie, na który została nałożona warstwa TUZ, rolnik dokonał zasiewu nowych roślin (innych niż uprawa traw wieloletnich lub mieszanek traw wieloletnich z bobowatymi drobnonasiennymi) i chce utrzymać nadal taki grunt, jako grunt orny, to we wniosku o przyznanie płatności należy wskazać faktyczny sposób użytkowania gruntu i taka deklaracja rolnika zostanie uznana.

Odnosząc się do kwestii możliwości pozostawienia kęp, drzew, zarośli, krzaków (w celu schronienia się zwierząt przed niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi) bez wyłączenia tej powierzchni z płatności obszarowych w ramach dopłat bezpośrednich na terenach wypasu zwierząt trawożernych, pragnę poinformować, że przepisami UE, za grunty stanowiące kwalifikujący się do płatności bezpośrednich, uznaje się m.in.:

- obszary lub obiekty nieprodukcyjne zgodnie z normą GAEC 8:
 - ✓ na których występują elementy krajobrazu podlegające obowiązkowi zachowania zgodnie z normą GAEC 8 dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska oraz wykorzystywane do osiągnięcia minimalnego udziału powierzchni gruntów ornich przeznaczonych na obszary i elementy nieprodukcyjne, w tym grunty ugorowane,
- elementy krajobrazu tworzące działkę rolną w tym:
 - ✓ pasy zadrzewień, żywopłoty – o maksymalnej szerokości 2 m,

- ✓ zadrzewienia śródpolne o powierzchni nie większej niż 100 m²,
- ✓ rozproszone drzewa znajdujące się na użytkach rolnych, o ile liczba drzew na hektar, innych niż drzewa owocowe, nie przekracza 100 sztuk (nie dotyczy to systemów rolno-leśnych uznawanych za kwalifikujący się hektar).

Grunty, na których znajdują się ww. zadrzewienia lub rozproszone drzewa zalicza się do kwalifikującego się hektara pod warunkiem, że można na nich prowadzić działalność rolniczą.

A zatem, dopuszczenie powierzchni zajmowanej przez drzewa, jako kwalifikowanej do płatności, z jednej strony sprzyja poprawie warunków siedliskowych, stanowi schronienie dla zwierząt, z drugiej umożliwia odtworzenie krajobrazu, co ma pozytywny wpływ na produkcję rolną, jak i na rozwój obszarów wiejskich.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Joanna Czapla

dyrektor

Departamentu Płatności

Bezpośrednich

/podpisano elektronicznie/

Klauzula informacyjna o zasadach przetwarzania Państwa/Pani/Pana danych osobowych dostępna jest pod adresem:

www.gov.pl/rolnictwo/polityka-przetwarzania-danych-osobowych